

Najnowsze kierunki zmian w regulacjach bankowych

Źródła zmian regulacyjnych

1. Komitet Bazylejski – Bazylea III
2. Capital Requirements Directive IV

Single rule book – CRD a Regulation

- Single rule book:
 - maksymalne ujednoczenie przepisów CRD, m.in. poprzez ograniczenie liczby opcji narodowych – usunięcie opcji, zamiana na opcje dla banków; w celu stosowania przez bank tych samych reguł we wszystkich krajach członkowskich,
 - ma generalnie określać nie, jak dotychczas, wymogi minimalne lecz wymogi maksymalne
 - wydanie na podstawie wydzielonych z przepisów Dyrektywy CRD tzw. Regulation.
- Regulation:
 - bezpośrednio stosowane (bez konieczności implementacji do przepisów krajowych) rozporządzenie unijne regulujące kwestie:
 - minimalnych wymogów kapitałowych
 - płynności płatniczej
 - bufora konserwacyjnego
 - dużych zaangażowań

Fundusze własne 1/2

- Komitet bazylejski – Common Equity Tier 1 (CET1), wzmocnienie odporności banków na ryzyko (kapitał wysokiej jakości):
 - fundusze własne - *common equity*,
 - dodatkowe pozycje, które mogą być uznane za kapitał - *additional going-concern capital*,
 - zysk zatrzymany,
 - Tier 1 - akcje zwykłe oraz zyski zatrzymane,
 - zniesienie rozróżnienia pomiędzy tzw. upper Tier 2 i lower Tier 1,
 - wyłączenie Tier 3.

Fundusze własne – 2/2

- Filtry ostrożnościowe:
 - udziały mniejszościowe (udziały nie sprawujące kontroli, tzw. *minority intrests*),
 - podatki odroczone (*deffered taxes*),
 - wartości niematerialne i prawne (*goodwill*),
 - inwestycje w akcje własne (*tresury stocks*),
 - inwestycje w kapitały instytucji, które nie podlegają konsolidacji,
 - oczekiwane straty (*expected losses*),
 - skumulowane zyski i straty.

Płynność – 1/2

- LCR (liquidity coverage ratio) – relacja aktywów płynnych do wypływów netto;
- miara typu „horyzont przeżycia”- posiadany zapas aktywów płynnych oraz wysokiej jakości należności ma pozwolić na pokrycie odpływu środków w ciągu 30 dni;
- obliczany przy założeniu wystąpienia sytuacji kryzysowej (*acute stress scenario*);

- LCR - M2
 - mniejsza pojemność LCR jeśli chodzi o papiery wartościowe,
 - nieuwzględnianie przez LCR otrzymanych linii kredytowych i płynnościowych,
 - LCR posiada bardziej pojemną kategorię wpływów „hurtowych”,
 - uwzględnia nieuwzględnione w M2 wpływy z należności detalicznych do 30 dni.

Płynność – 2/2

- NSFR (net stable funding ratio) – relacja funduszy własnych i obcych stabilnych do aktywów niepłynnych i o ograniczonej płynności obliczany przy założeniu wystąpienia sytuacji kryzysowej (under conditions of extended stress);
- NSFR w stosunku do M4 jest pozbawiona następujących środków stabilnych:
 - własnych papierów wartościowych nieuwzględnianych w funduszach własnych,
 - innych zobowiązań z pierwotnym terminem wymagalności powyżej 1 roku (jeżeli termin rezydualny jest poniżej roku),
 - do wielu kategorii zobowiązań uwzględnianych w obu miarach, NSFR stosuje bardzo niskie wagi,
 - obecne krajowe regulacje płynnościowe pozwalają na włączenie do środków obcych stabilnych kategorii pasywów, które nie kwalifikowałyby się do NSFR.

Leverage ratio

- Relacja kapitału Tier 1 do sumy aktywów oraz sumy pozycji pozabilansowych pomnożonych przez odpowiadające im wskaźniki konwersji;
- W Polsce wskaźnik ten powinien kształtować się na wyższym poziomie niż w innych krajach Unii Europejskiej (niższa dźwignia finansowa). Wpływ na to może mieć słabiej rozwinięty rynek transakcji sekurytyzacji oraz mniejszy zakres transakcji instrumentami pochodnymi.

Bufory kapitałowe - Capital Conservation Buffer – 1/4

- 2,5% narzut na wymóg dot. funduszy zasadniczych (docelowo 4,5% RWA) w celu pokrycia przez fundusze zasadnicze banku kapitał akumulowany w okresie dobrej koniunktury ma służyć jako „poduszka bezpieczeństwa” w czasie znaczących problemów w sektorze;
- w sytuacji gdy fundusze zasadnicze banku znajdują się w przedziale 4,5-7% (4,5% = minimum, 7% = minimum + bufor), bankowi zostaną narzucone ograniczenia w zakresie możliwości dystrybucji kapitału;
- poziom sankcji będzie się zwiększał wraz ze zbliżaniem się do poziomu minimum tj. 4,5%, ograniczenia dla banków znajdujących się blisko górnej granicy (7%) byłyby niewielkie;
- 1 stycznia 2016 r. wysokość bufora wynosić będzie 0,625% RWA, zwiększając się corocznie o kolejne 0,625%, by osiągnąć docelowy poziom 2,5% RWA w dniu 1 stycznia 2019;
- nadzorca krajowy może skrócić okres transpozycji, jeżeli w jego opinii istnieją ku temu przesłanki.

Bufory Kapitałowe - Countercyclical Buffer – 2/4

- „rozszerzenie” Capital Conservation Buffer maks. o dodatkowe 2,5 p.p. do pokrycia przez fundusze zasadnicze banku;
- wprowadzany gdy w opinii nadzoru nadmierny wzrost kredytu w gospodarce przyczynia się do zwiększenia ryzyka systemowego;
- dla banków międzynarodowych na poziomie skonsolidowanym łączny wymóg z tytułu Countercyclical Buffer będzie średnią ważoną buforów krajów, w których posiadają ekspozycje;
- nadzorca goszczący (host) będzie zobowiązany do informowania nadzorców w kraju pochodzenia instytucji (home) o podjętych przez siebie decyzjach w zakresie bufora, by ten mógł wymagać od „swoich” banków ich przestrzegania oraz upewnić się, że obliczają łączny wymóg prawidłowo;
- każdy kraj podejmuje suwerenne decyzje w zakresie (nie)stosowania bufora, w zależności od aktualnej sytuacji gospodarczej;
- decyzja o zwiększonych wymogach z tytułu bufora powinna być ogłoszona z 12 miesięcznym wyprzedzeniem, decyzja o jego „zwolnieniu” może być podjęta natychmiastowo;
- decyzje o wprowadzeniu/”zwolnieniu” bufora powinny być przeprowadzone na podstawie analiz makroekonomicznych.

Bufory Kapitałowe - Countercyclical Buffer– 3/4

- Współczynnik wypłacalności (WW) – konstrukcja;
- Licznik: Wzmocniona baza kapitałowa – ograniczenie do Tier 1 i Tier 2;
- Mianownik: Będzie uzupełniony o dodatkowy wymóg kapitałowy z tytułu ekspozycji w księdze handlowej oraz ekspozycji w księdze bankowej, tj. ekspozycji (re-) sekurytyzacyjnych, dot. akcji i Correlation Trading Portfolio.

Wynik, tj. oczekiwany poziom WW: Wzrost minimalnego wymogu kapitałowego oraz sankcje w przypadku braku spełnienia przez bank ustalonych nowych progów – stopniowe wdrożenie w okresie 2013-2018.

Bufory Kapitałowe - Countercyclical Buffer- 4/4

- Współczynnik wypłacalności (WW) – nowe progi na 1.01.2019 r.

Minimalny poziom WW

Tier 1	Tier 1 + Tier 2
6,0% w tym 4,5% Kapitał akcyjny	8,0%

Minimalny poziom stałego bufora (*conservation buffer*)

Tier 1	Tier 1 + Tier 2
8,5% w tym 7,0% Kapitał akcyjny	10,5%

Bufor anty-cykliczny (*countercyclical buffer*)

Max. 2,5% kapitału akcyjnego lub innego kapitału, który w pełni absorbuje straty

Ryzyko Kredytowe Kontrahenta – 1/2

- Zwiększenie wymogów kapitałowych na ryzyko kredytowe kontrahenta (CCR):
 - dodatkowy wymóg kapitałowy (tzw. CVA capital charge) mający uwzględnić ryzyko strat związanych z wyceną mark-to-market na skutek pogorszenia jakości kredytowej kontrahenta np. odzwierciedlonej poprzez rozszerzenie spreadów kredytowych kontrahenta (brak jednomyślności pomiędzy Komitetem Bazylejskim, Komisją Europejską i praktykami z sektora co do szczegółów propozycji),
 - dla banków stosujących modele wewnętrzne (m. in. stressed VaR, zwiększenie współczynników korelacji a w konsekwencji wymogów kapitałowych dla instytucji istotnych systemowo; uwzględnienie tzw. specific wrong-way risk - sytuacja, gdy przyszła wartość ekspozycji jest silnie skorelowana z prawdopodobieństwem niewykonania zobowiązania przez kontrahenta).

Ryzyko kredytowe Kontrahenta – 2/2

- Wprowadzenie zachęty do przeprowadzania transakcji OTC za pośrednictwem instytucji kontrahenta centralnego (CCP) – obniżona waga ryzyka dla takich transakcji, ale jednocześnie wprowadzenie wymogów jakie musiałyby spełniać kontrahent centralny (szczegółowe wymagania w opracowywanym Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie infrastruktury rynku kapitałowego - EMIR).